

מסחר במטבע חוץ – מט"ח - כדרך חיים

כיצד להיכנס, לשרוד ולהצליח בשוק המט"ח

שם הכותב: עודד שובל

פתח דבר

התלבטתי רבות באם לכתוב ספר בשפה העברית המנסה להסביר בצורה הפשוטה והברורה ביותר את עקרונות המסחר ושיטות העבודה בשוק המט"ח (מטבע חוץ) – FOREX (Foreign exchange).

לאור שאלות שאני נשאל ע"י תלמידיי וכמו גם הקשיים של רבים בהבנת השפה האנגלית, החלטתי להתחיל בכתיבת ספר זה בתקווה שייצא לאור בהקדם. כאשר מתחילים לכתוב, מבינים מהר מאוד שהחומר הנוגע לתחום בו נתמקד, שוק המט"ח, הוא כה רב, שלא יספיק ספר אחד להכילו ויש להתמקד בחומרים אשר יאפשרו "כניסה" חלקה ובטוחה יחסית לעולם הסחר במט"ח.

ישנם אין ספור ספרים בעולם אשר מתארים שוק מרתק זה, שיטות עבודה ואסטרטגיות מסחר. הספרים מתחלקים לנושאים רבים ומתמקדים בהיבטים שונים של המסחר בשוק ההון. ישנם כאלו אשר מתמקדים בהיבטים הפסיכולוגיים של המסחר וישנם ספרים אף רבים יותר אשר עוסקים רק בעקרונות הניתוח הטכני של שוק ההון ואסטרטגיות מסחר. ישנם גם ספרים אשר מסבירים בצורה פשוטה את עקרונות שוק המט"ח.

עשיתי כמיטבי לשלב בין כל השלושה בספר זה.

מרב הספרים המצויים כיום בשוק פונים למעשה לסוחרים משווקים רבים אשר סוחרים במניות, אופציות, מט"ח ועוד, וזאת מהטעם הפשוט שעקרונות המסחר די זהים בכל השווקים.

כאן רציתי להתמקד בעקרונות של המסחר במט"ח בלבד, שאותו אני מוצא כמיוחד והאטרקטיבי ביותר. שוק המט"ח הנו בעל התנהגות קולקטיבית מאוד ייחודית הנובעת מהתנודתיות שלו, וחשוב להבין התנהגות זו על מנת להצליח בסחר היומי בשוק זה.

גם השוק העוסק בסחר במט"ח מתחלק למספר משפחות ואנו נתמקד רק בסחר היומי והבין יומי במט"ח.

בחרתי להוביל אתכם הקוראים שלב אחר שלב בצורה פשוטה ועניינית לתוך עולם זה, עולם אשר אלו הנוגעים בו בצורה מושכלת וזהירה, בהתמדה, וכן, גם בתשוקה להבין ולהצליח, ימצאו זאת קשה מאוד להתנתק משוק זה.

מעבר לכתוב בספר זה, אני מזמין אתכם לפנות אלי להתעניין ולשאול כל שאלה שתמצאו לנכון לשאול דרך האתר שלי: www.elbaria.com.

חשוב לזכור שללא קשר לזמן הלימוד וכמויות החומר שתקראו וללא קשר לזמן שתקדישו לתרגול אסטרטגיות שקראתם בספר זה או ספר אחר, (אסטרטגיות שכותב ספר מסוים ציין כמה טוב הן עובדות עבורו), תהיו בסופו של דבר חייבים להבין שעבורכם, עבור כל אחד ואחת מכם ישנה שיטה טובה שהיא לא דומה לשיטה אחרת. לכל אחד מאיתנו מאפייני אופי מסוימים שלא דומים לאחר. לכן זכרו, הלימוד והתרגול חשובים עד למאוד, אבל הפרק החשוב ביותר יהיה למעשה, הבנת מאפייני האופי שלכם והתאמת שיטת עבודה למאפיינים אלו. כאשר תגיעו לשלב זה, אתם בדרך הנכונה להצלחה.

בהצלחה
עודד

כותב הספר

שמי עודד ואני שנים רבות פעיל בשוק ההיי-טק הבין לאומי.

הרצון לעצור מעט את הקצב המטורף של העבודה ושל הנסיעות התכופות לחו"ל העסיק לי תמיד את המחשבות. הרצון למצוא עיסוק אשר יאפשר לי להיות יותר בבית ולנהל את הזמן האישי שלי בעצמי לא הניח.

לפני מספר שנים הזדמן לי לשמוע הרצאה על שוק המט"ח והניתוח הטכני. יותר מאשר הזדמן לי, הייתי אומר שזימנתי לי הזדמנות זאת מהטעם הפשוט שחיפשתי רבות עיסוק אשר יאפשר לי לעבוד מהבית ויעצור את הקצב "המטורף" בו חייתי בעולם ההיי-טק ועדיין לשמור על רמות ההכנסה שהורגלתי אליהן בשוק ההיי טק.

כאחד האוהב אתגרים חשבונאיים לקחתי על עצמי ללמוד שוק זה לעומקו.

נכון שלימוד הניתוח הטכני של הגרפים מתאים גם לשוק המניות ובכלל לכל שוק עולה ויורד, אבל במהרה מצאתי את שוק המט"ח כשוק הדינאמי והמלהיב ביותר, ומבחינתי האישית גם המתאים ביותר.

ישנם קורסים רבים בארץ המלמדים לסחור במט"ח דרך לימוד ניתוח טכני, אך מהר מאוד כל אחד יבין שאת העיקר לא מלמדים בקורסים אלו. כן, את היסודות תלמדו וכיצד שהוא אולי תקבלו את התחושה שזה לא כל כך מסובך. טוב, האמת שלאחר לימוד רב זה נכון, זה לא כל כך מסובך, אז למה כה רבים לא מצליחים?

רבים, רבים מאוד מסיימים קורסים אלו ומיידי פותחים חשבון באחת מהחברות בארץ, משקיעים כמה אלפי דולרים ותוך זמן קצר מגלים שהעניין מורכב יותר מהרושם הראשוני שהתקבל.

רבים מהמסיימים קורסים אלו ועוברים מייד לשלב הסחר בכסף אמיתי, מפסידים את כספם ואז מתרחקים משוק מדהים זה לבלי שוב.

מי שיתמיד ויבין שזה חלק מהלימוד, ירוויח, וירוויח בצורה מכובדת בהחלט.

בסופו של דבר ההצלחה של המסחר תלויה לרוב בכס. רק בכס וברגשות שלכם.

קראתי עשרות ספרים בתחום, הזמנתי תוכנות מחו"ל על מנת לפצח את השיטה. לבסוף הבנתי שפיצוח השיטה הנו למעשי פיצוח מאפייני האופי שלי.

היום אני בשמחה יכול לעזור לכל סוחר מתחיל להיכנס לשוק זה ברגל ימין ובעיניים פקוחות.

כיוון שאני גם אוהב ללמד, לכתוב ולהדריך מזה שנים רבות, החלטתי לשלב את התחומים וכך היום אני מוצא עצמי מלא סיפוק מעצם הכתיבה ההדרכה וכמובן ההנאה "שבלהוציא" כסף משוק המט"ח.

תוכן העניינים

פרק א'

- * שוק המט"ח
- * צמדי מטבעות – תאור מטבע ראשי ומטבע מצוטט
- * בטחונות ביצוע עסקה – Margin
- * מה הוא פיפס – Pips?
- * השיטה הטכנית והשיטה הפונדמנטליסטית
- * סוג המחשב
- * תוכנת המסחר
- * עבודה עם גרפים – Netdania
- * The Majors
- * קניה/מכירה Short and Long
- * סטופ לוס – SL-Stop loss
- * ממש רווח – TP-Take profit
- * פסיכולוגיית עבודה עם SL ו-TP וכללי אצבע
- * עקרונות עבודה על פי הודעות
- * ורטיגו

פרק ב'

- * המימד הפסיכולוגי וכללי מסחר בסיסיים

פרק ג'

* ניתוח טכני :

- בסיס השיטה
- קווי מגמה
- קווי התנגדות וקווי תמיכה – הערות אזהרה
- תיקון טכני – פיבונאצ'י
- קווי ערוץ
- הכנה ליום מסחר
- RSI – מתנד עצמה יחסית
- תבניות היפוך ותבניות המשכיות
- ממוצעים נעים
- דשדושים

פרק ד'

- * אימון מנטאלי לסוחר
- * השלבים להיות סוחר
- * חוקי עבודה

* השפעת הרגשות על ההחלטות שלנו

פרק ה'

* נרות יפניים - עקרונות עבודה בסיסיים ותבניות נרות פופולאריות

פרק ו'

* הלכה למעשה - זיהוי תבניות, תיקונים ונרות יפניים על הגרפים

פרק ז'

* מילון מונחים במט"ח – כללי
* טבלת מטבעות וסימולם בשוק המט"ח

פרק ח'

* עבודה עם תוכנת המסחר
* טעויות נפוצות
* מאפיינים של סוחר מצליח

פרק ט'

* MACD
* סטוקסטיק – Stochastic
* שימוש בנקודות פיבוט

פרק י'

* הפרק האישי שלי אליכם

אחרית דבר

פרק א' – הקדמה

לפני זמן לא רב ניהלתי שיחה עם גורם בכיר באחד מבתי המסחר למט"ח מהמובילים בישראל.

להפתעתי היה קשה לו לקבל את העובדה שאני מצליח "להוציא" כסף משוק המט"ח. אני די הופתעתי מתגובתו זו, כיוון שלי היה ברור שאלו אשר הקפידו ללמוד ולהתמיד בודאי מצליחים לא פחות טוב ממני.

הייתי גם מאוכזב-מה מתגובתו זו. אני יודע ואני משער שגם הוא יודע שישנו פוטנציאל רווח לא רע בשוק המט"ח, אז לא הייתה ברורה לי תמיהתו זו. הרי הוא מנהל לא מעט לקוחות אשר סוחרים במט"ח והערתו זו השליכה גם עליהם. האם גם רובם מפסידים? אז מדוע לסחור במט"ח?!

בתוכי פנימה חשתי שהוא לא מאמין לי, אך בחרתי למלא את פי מים ולא לנסות להוכיח את הצהרותי שנאמרו בתום לב.

בדרכי חזרה צפונה לביתי לא חדלו מחשבות אלו להעסיק את מוחי. נכון, אני עברתי תהליכים ארוכים בדרכי למקום שבו אני נמצא בו כיום, ואני מבין היטב שישנם כאלו שלא שרדו את הדרך ופרשו לבלי שוב משוק המט"ח. אך נשגבה מבינתי העובדה שהוא ציין בפניי כמקור בהחלט יודע דבר, שמרב הסוחרים שהוא מנהל או מכיר, פשוט מפסידים כסף.

היום אני מציין לעצמי ששוק המט"ח הוא לא כה מסובך על מנת להצליח בו. אני לעיתים נזכר בתמימותי בתחילת הדרך וחיוך עולה על פניי. נכון, ההתחלה קשה, אך למתמידים צפויים פרסים רבים ואל להם להרפות ידיים.

טוב, זו בודאי לא הדרך הנכונה לפתוח ספר אשר אמור להסביר מדוע כן להיכנס לשוק המט"ח וכיצד ניתן להצליח בו? אבל האמת חייבת להיאמר.

לעיתים אני מצר על כך שלא התוודעתי לשוק מרתק זה כאשר הייתי צעיר יותר. אך אני מנחם את עצמי בעובדה שבגילי, אשר בו אני בוגר יותר, מחושב יותר ובאופן טבעי גם אחראי יותר, חסכתי לעצמי לא מעט תסכולים של אולי חוסר הצלחה באם לא הייתי מגובש באופיי כפי שאני היום. ובכל זאת, לא היססתי לשלוח את בני הבכור ללכת וללמוד במסגרת לימודי ערב בתחום זה. כאשר הוא יסיים את שירותו הצבאי הוא ימשיך את הכשרתו בחדר המסחר שלי.

מחשבות אלו אשר נבעו מאותה פגישה מוזרה, הניעו אותי לכתוב ספר זה. אחד הכללים שעליו אני כותב בספר הוא צניעות ועבודה כסוחר בודד ולא כסוחר בצוות. נראה שבעצם כתיבת ספר זה אני חורג מעט מכללים אלו. אך לאור אותה שיחה שסיפרתי עליה אני מוצא את סיבותיי ראויות.

אני מקווה שספר זה ישיג את התוצאה הרצויה ויאפשר לכם לראות שהעניין אולי בתחילה לא כל כך קל, אך הוא בוודאי לא כל כך מסובך.

לדידי, שוק המט"ח הוא שוק מרתק, דינאמי וריווחי. וכפי שהיו לי בתחילה לימודי המתמטיקה בצעירותי קשים מאוד אבל כאשר התחלתי להתייחס אליהם כסדרה של חוקים וכמעין משחק בו - מי שלא עוקב אחר החוקים נענש ומי שכן - זוכה, הדרך להצלחה בלימודים אלו כבר הייתה קצרה. וכך למדתי במהרה להתייחס לשוק המט"ח בדיוק באותה הצורה עד השלב שבו אני רואה ברכה.

אל תקראו ספר זה פעם אחת ותניחו אותו הצידה, קראו בו שוב ושוב. ומדוע ?

בדרכי, למדתי להבין שגורם משמעותי להצלחה או אי הצלחה בשוק זה נובע מהפחד לטעות או לא לטעות ומאלמנט האגו שטבוע בכל אחד מאיתנו. ישנם כללים רבים לשנן ורובם מופיעים כאן בספר.

כתיבת הספר נעשתה בשפה פשוטה וברורה ותתאים לכל אחד ואחת באשר הם.

ספר זה מתמקד במסחר היומי והבין יומי בלבד ולא במסחר באופציות עתידיות ועסקאות פורוורד.

אשמח לקבל הערות ותובנות חדשות מכס הקוראים במייל sales@elbaria.com.

עקרונות שוק המט"ח

מסחר במט"ח – FOREX הוא למעשה מסחר שבו רוכשים מטבע אחד ומוכרים מטבע אחר בו זמנית. המסחר במט"ח נעשה תמיד בזוגות. זהו למעשה שוק ככל שוק אחר אשר בו יש מוכרים וקונים. ההבדל העיקרי כאן אולי הוא שבשוק המט"ח תמיד ישנם קונים ותמיד ישנם מוכרים. לא צריך להציע את מרכולתנו ולהמתין להצעות. מייד לכשביצענו הוראת מכירה או קניה, היא מתבצעת, ללא דיחוי וללא תנאי.

הרעיון הבסיסי הנו למעשה אותו הרעיון שבבסיס כל שוק, לקנות בזול ולמכור יקר ובאותה המידה למכור יקר ולקנות בחזרה בזול. באם אנו מעריכים (אנו נלמד כיצד להעריך כיוון) שצמד מטבעות עומד להתחזק אנו נקנה אותו וככל שהוא יתחזק אנו נרוויח יותר. באם נעריך שהוא נחלש אנו נמכור אותו, וככל שיחלש יותר אנו נרוויח יותר.

דוגמה בודאי מוכרת לרבים הנה יחס השקל מול הדולר. באם אנו נעריך שהדולר יתחזק מול השקל אנו נרכוש דולרים ובאם נעריך שהדולר ייחלש מול השקל אנו נמכור דולרים (נקנה שקלים).

בשוק המט"ח יש באופן יומי יותר קונים ומוכרים מאשר בכל שוק אחר בעולם. יתרון נוסף ויפה בשוק המט"ח הוא העובדה ששוק זה פתוח ופעיל 24 שעות ביממה, 5 ימים בשבוע. למעשה הוא מתחיל את פעילותו ביום ראשון בלילה (זמן ישראל) כאשר מתחילה הפעילות בניו-זילנד, ומסתיים ביום שישי בלילה (זמן ישראל) כאשר נסגר השוק בארה"ב (ניו-יורק). כך שאתם יכולים לבחור לכם את שעות העבודה הנוחות לכם. למעשה, שוק זה עובד ברציפות מעת זריחת השמש בניו זילנד ביום ראשון ועד שקיעת השמש בניו-יורק ביום שישי.

מרכזי הסחר הגדולים בעולם נמצאים ביפן (טוקיו), באנגליה (לונדון) ובארה"ב (ניו-יורק).

לא כל שעה משעות הפעילות הנה שעה שתארתו בה תנועות אשר יאפשרו לכם לסחור. "עוצמות" השוק החזקות ביותר הן בדרך כלל כאשר השוק האמריקאי והשוק בלונדון עובדים במקביל. זה בדרך כלל משעה 15:00 שעות ישראל (תלוי בשעות חורף או קיץ) ועד השעה 19:00 בערב לערך.

פעילות ערה יש לעיתים גם בלילה כאשר השווקים באסיה מתחילים לעבוד ובעיקר השוק בטוקיו, יפן. ישנם סוחרים בישראל אשר בחרו לא לסחור לפני השעה שלוש או ארבע אחה"צ (זמן ישראל), ומתמקדים בשעות המסחר הערות בין שלוש אחר הצהריים לשעה שבע בערב לערך. כל אחד לפי דרכו, שיקוליו, יעדיו וזמנו הפנוי.

כפי שצוין מעלה, המסחר במט"ח נעשה תמיד בזוגות, קניה של מטבע אחד ביחס למטבע שני. המטבע הראשון המצוין בכל זוג נקרא המטבע הראשי והמטבע השני בזוג נקרא המטבע המצוטט (המשני).

הרעיון הנו למעשה לקנות צמד מטבעות אשר בו אנו מעריכים שערך המטבע הראשי יעלה כנגד המטבע המצוטט או למכור את צמד מטבעות, בו אנו מעריכים שהמטבע הראשי ייחלש ביחס למטבע המצוטט. בשוק זה ניתן לממש רווחים כשהשוק עולה או כשהשוק יורד.

דוגמה לצמדי מטבעות:

לפני כן הסבר קטן –

צמדי המטבעות כולם מורכבים משלוש אותיות. השתיים הראשונות מציינות את שם המדינה והאות האחרונה את שם המטבע.

דוגמאות:

USD – United states dollar

GBP - Great Britain pound

JPY - Japanese yen

CAD - Canadian dollar

AUD - Australian dollar

NZD - New Zealand dollar

וכך הלאה.

בהמשך מצורפת טבלה המפרטת את שמות המטבעות ואת שיוכם למדינות.

בחזרה להסבר על צמדי מטבעות .

במקרים אלו לדוגמה :

EUR/USD

ה- EUR הנו המטבע הראשי והדולר המטבע המשני.
(**Base currency and Quoted currency**)

USD/JPY

ה- USD הנו המטבע הראשי והיין היפני המטבע המשני.

GPB/USD

הסטרלינג הבריטי הנו המטבע הראשי והדולר האמריקאי המטבע המשני.

יש עשרות צמדי מטבעות בעולם והמבנה שלהם (מי ראשי ומי משני) הנו קבוע ואחיד בכל העולם.

ערך היחס של צמד מטבעות הוא ערך מצוטט, כאשר הציטוט בכל צמד מחולק לערך BID וערך ASK או לחילופין ערך SELL וערך BUY. מחיר קניה של היחס בצמד מטבעות שונה ממחיר המכירה שלו.

הציטוטים הללו לערך קניה/מכירה של צמד מטבעות מסוים נעשים בזמן אמת ומאפשרים לבתי המסחר לספק מחיר הוגן בזמן אמיתי לסוחרים בזמן ביצוע עסקה.

בכל ביצוע עסקה משלם הסוחר לבית המסחר עמלת עסקה. עמלה זו היא למעשה ההפרש בין ערך הקנייה לערך המכירה (ערך ה-BID וערך ה-ASK) שבית המסחר מאפשר. בדרך כלל, המרחק בין ערך הקנייה לערך המכירה של צמדי המטבעות הוא די דומה ברוב בתי המסחר. מה גם שערך זה ניתן למשא ומתן לא פעם אל מול בית המסחר. המונח שבו משתמשים הסוחרים לציין את "ההפרש" בין ערך הקניה לערך המכירה הוא: SPREAD.

ה-SPREAD (עמלת העסקה) הוא לא קבוע ומשתנה מצמד מטבעות אחד לצמד מטבעות שני.

לרוב, בצמדי המטבעות הסחירים ביותר כמו EUR/USD ה-SPREAD יהיה נמוך (בד"כ 3 פיפסים) - המונח פיפס יוסבר בהרחבה בהמשך). במטבעות הנוטים לתנודות חדות יותר במהלך יום מסחר והמושפעים ביתר קלות מהודעות כאלו או אחרות בעולם או מערך סחורות (כדוגמת דלק, זהב וכסף) יחייב בדרך כלל בית המסחר SPREAD גבוה יותר עבור העסקה.

דוגמה ל-SPREAD: הצמד דולר אמריקאי מול היין היפני - USD/JPY - מצוטט ברגע נתון בערך BID (מחיר מכירה) של 113.40 וערך ASK (מחיר קניה) של 113.45, נתונים אלו ישקפו עמלת עסקה (SPREAD) של 5 פיפסים.

לפני כל ביצוע עסקה חייב הסוחר להפקיד בטחונות מתאימים בבית המסחר. היופי בשוק המט"ח הוא שניתן "למנף" בו עסקאות וזאת מפאת היקפי הפעילות האדירים המתנהלים בשוק זה. הווה אומר שבאמצעות סכום בטחונות קטן יחסית ניתן לבצע עסקה גדולה מאוד של מכירה או קניה.

משום מה, נושא המינוף הוא אחד הנושאים שגורמים לבלבול ראשוני בקרב סוחר המט"ח המתחילים. קשה לרבים להבין את ההיגיון בכך שבאמצעות ביטחונות קטנים יחסית הם יכולים לבצע עסקאות כה גדולות וזאת מבלי להתחייב מעבר לביטחונות שלהם.

אני משער שאחד מגורמי הבלבול הוא שוק המניות, שוק שבו כל רכישה של מניה מחייבת את ערכה המלא. הבדל נוסף ולעיתים משמעותי הוא בכך שברגע שניתנת הוראה קניה או מכירה בשוק המט"ח היא מתבצעת מייד וללא כל דיחוי.

היקף הביטחונות הנדרש הוא בדרך כלל 1% מערך העסקה. נאמר שאנו רוצים לרכוש 100,000 דולר אמריקאי אל מול היין היפני (מצפים שהדולר יתחזק אל מול היין היפני). נידרש לביטחונות של 1000 דולר אמריקאי בלבד בחשבון. (מדעים, הלא כך?)

הביטחונות אינם משקפים בהכרח את הסכום שאנו "אמורים" להפסיד בעסקה באם שגינו בכיוונה, אבל כן משקפים את המקסימום שנוכל להפסיד בגין אותה עסקה באם לא נגביל את ההפסד בהתאם (יוסבר בשלב מאוחר יותר).

דוגמה נוספת: עבור עסקה של מכירת 50,000 דולר בצמד USD/JPY נצטרך סך ביטחונות של 500 דולר בלבד.

ערך הביטחונות בעגה המקצועית מכונה **MARGIN**.

נרחיב מעט בנושא ה-MARGIN:

ה-MARGIN בחשבון הוא למעשה בטחונות שמבקש בית המסחר מהסוחר על מנת לקיים עסקה מסוימת. לכל סוחר ישנה אפשרות באמצעות תוכנת המסחר לנהל את הכסף בחשבון שלו. במקרה שעסקה העסקאות לא בדיוק הולכות בכיוון הרצוי לנו וההפסדים מצטברים עד לרמה מסוימת אשר מביאה את אחוז הביטחונות שלנו למצב אשר לא רחוק מ-"0", יסגור בית המסחר, ללא כל שיקול נוסף, את כל הפוזיציות הפתוחות שלנו. ישנם בתי מסחר אשר יודיעו לסוחר מראש על ירידה בערך ה-MARGIN בכל רמה מסוימת. חשוב להבין שהכלל הוא שאחוז הביטחונות חייב להיות לאורך כל העסקה 1%, אך רבים הם בתי המסחר החורגים מכלל זה ומאפשרים בטחונות של 1% בפתחת העסקה בלבד.

חשוב להבין שה-MARGIN מחושב לפי ערך המטבע הראשי ולא המצוטט. הווה אומר שאם אתם רוצים לבצע רכישת סטרלינג בריטי אל מול הדולר – (BUY GBP/USD) בערך של 100,000 יחידות, תצטרכו 1% יחידות בטחונות, זאת אומרת 1000 יחידות של המטבע הבריטי (1000 GBP).

דוגמה נוספת: ברצונכם לבצע עסקת מכירה של EUR/USD בערך של 50,000 יחידות. במקרה זה בטחונות של 1% משקפים 500 יחידות של המטבע הראשי, הווה אומר 500 יחידות של EURO (EURO 500). במקרה של עסקה אשר בה הדולר האמריקאי הוא המטבע הראשי, לדוגמה USD/CAD (הנו המטבע הקנדי) ואתם מעוניינים לבצע עסקת רכישת דולר בערך של 100,000 יחידות מול הקנדי, אזי 1% ביטחונות ישקף 1000 דולר אמריקאי.

המסחר במט"ח נעשה 24 שעות ביממה ואין מקום מסוים שבו הוא נסחר, לאמור שהמסחר נעשה בו-זמנית בכל העולם. גופים שונים סוחרים במט"ח בסוגים שונים של עסקאות. כיום, אפילו חברות פרטיות וציבוריות רבות מחזיקות מחלקה לסחר במט"ח. המסחר נעשה ע"י גופים גדולים כמו בנקים, ממשלות, חברות ביטוח, חברות מימון ועוד, וכמובן גם על ידי אנשים פרטיים (כמוני). גודל השוק והיקפי הסחר היומיים הם מדהימים ומגיעים לערכים אסטרונומיים של בין שניים לשלושה טריליון דולר ביממה (ישנם כאלו אשר טוענים ליותר). רוב היקפי המסחר נעשים בצמדי המטבעות אשר הדולר מעורב בהם אם כמטבע ראשי ואם כמטבע משני כדוגמת הצמדים:

EUR/USD, USD/JPY, GBP/USD, NZD/USD

CROSS

ישנם צמדי מטבעות אשר בהם לא מעורב הדולר (צמד מטבעות כזה מכונה CROSS) כגון:

EUR/GBP

EUR/JPY

EUR/CHF

GBP/JPY

אין להסיק שכיוון שבצמדים אלו הדולר לא מעורב, פירוש הדבר שהם אינם אטרקטיביים למסחר לסוחר המט"ח, כלל וכלל לא.

הכינוי CROSS אמנם מכוון לכאורה לצמדים שבהם הדולר אינו מעורב, אך אל לנו לטעות, בכל צמד מעורב הדולר. לדוגמה: AUD/NZD בנוי למעשה מהיחס שבין AUD/USD ל-NZD/USD.

מהו פיפס – PIPS (Price Interest point)?

פיפס הנו יחידת המסחר הקטנה ביותר במט"ח. רוב צמדי המטבעות נסחרים בערכים שונים אשר מצוינים בחמש ספרות. לדוגמה: EUR/USD = 1.2745.

אם ערך הצמד הזה ישתנה ל- EUR/USD = 1.2750, נאמר שהצמד EUR/USD עלה בחמישה פיפסים (5 Pips).

במטבעות אשר נסחרים מול היין היפני, שהוא תמיד מטבע משני (מצוטט) ואף פעם לא ראשי, התבנית היא די זהה אך אנו נראה 2 ספרות אחרי הנקודה ולא 4 ספרות.

לדוגמה: אם ערך CAD/JPY נע מ- 103.34 ל- 103.24 נאמר שהקנדי נחלש מול היפני ב-10 פיפסים.

הערך הכספי של הפיפס שונה בהתאם לגודל העסקה ולסוג צמד המטבעות שבו אנו סוחרים. על פי רוב (ואנו כרגע נתמקד ברוב) ערך הפיפס מחושב כדלקמן: היקף העסקה חלקי 10,000 – התוצאה – במטבע המשני.

נסביר:

נאמר שאנו רוצים לבצע עסקת רכישת EUR/USD בסכום של 100,000 יחידות. ה-EUR הוא הראשי (Base currency) והדולר הוא המשני (Quoted currency). לכן, נחלק 100,000 ב- 10,000 ונקבל תוצאה של 10. ערך הפיפס יהיה 10 יחידות של המטבע המשני, במקרה זה 10 דולר. דוגמה נוספת: אנו רוצים למכור 50,000 יחידות של סטרלינג (פאונד) בריטי מול הדולר (GBP/USD). נחלק 50,000 ב- 10,000 ונקבל תוצאה של 5. הווה אומר, ערך כל פיפס הוא 5 דולרים (המטבע המצוטט) אמריקאים. דוגמה נוספת: אנו רוצים לקנות 100,000 יחידות של EUR אל מול הפאונד הבריטי (צמד EUR/GBP), ערך הפיפס – 100,000 לחלק ל- 10,000 – התוצאה 10 במטבע המשני שהוא פאונד בריטי. הווה אומר, כל פיפס שווה 10 פאונד בריטי, שנכון לכתובת ספר זה מוערך בכמעט 20 דולר.

דוגמה לערך הפיפס (בערכים דולריים) לפי גודל עסקה של 100,000 יחידות במספר מטבעות:

EUR/USD – PIPS VALUE \$ 10 US
GBP/USD – PIPS VALUE \$ 10 US
AUD/USD – PIPS VALUE \$ 10 US
USD/CHF – PIPS VALUE \$ 7.60 US
USD/CAD – PIPS VALUE \$ 7.30 US
USD/JPY - PIPS VALUE \$ 8.45 US

דוגמה לגרף אשר משקף את יחס המחיר בין ה-EURO לדולר האמריקאי.

כל תנועה של הסיפורה הרביעית מימין לנקודה העשרונית משקפת תנועה של פיפס אחד

13

מסמך זה מוגן בזכויות יוצרים © וכל הזכויות עליו שמורות לחברת ELBARIA מקבוצת שובל יועצים. אין להעביר או להעתיק מסמך זה או חלקים ממסמך זה ללא רשות כתובה משוברל יועצים. כמו כן חשוב לדעת ששוק המט"ח הנו שוק תנודתי מאוד וללא הוראת קטיעת הפסד בעסקאות קניה או מכירה לוקח עליו הסוחר סיכון.

אם נרצה לחשב בצורה מדויקת יותר את ערך הפיפס על בסיס עסקאות של 100,000 יחידות, נשתמש בנוסחה ובדוגמאות המובאות מטה :

EUR/USD - $100,000 \text{ EUR} \times 0.0001 = \$ 10 \text{ USD}$ (Pips value)

GBP/USD - $100,000 \text{ GBP} \times 0.0001 = \$ 10 \text{ USD}$ (Pips Value)

AUD/USD – $100,000 \text{ AUD} \times 0.0001 = \$ 10 \text{ USD}$ (Pips Value)

USD/JPY - $100,000 \text{ USD} \times 0.01 = 1000 \text{ JPY}$ (1000 JPY : USDJPY spot price = pips value in US dollars)

USD/CHF - $100,000 \text{ CHF} \times 0.0001 = 10 \text{ CHF}$ (10 CHF : USDCHF spot price = pips value in US dollars)

USD/CAD – $100,000 \text{ USD} \times 0.0001 = 10 \text{ CAD}$ (10 CAD : USDCAD spot price = pips value in US dollars)

EUR/GBP – $100,000 \text{ EUR} \times 0.0001 = 10 \text{ GBP}$ (10 GBP x GBPUSD spot = pips value in US dollars)

CHF/JPY – $100,000 \text{ CHF} \times 0.01 = 1000 \text{ JPY}$ (1000 JPY : USDJPY spot = pips value in US dollars)

קיימות שתי גישות עיקריות לניתוח שוק המטבעות:

- א. **הגישה הטכנית** – מתמקדת בלימוד ערכי צמדי המטבעות ותזוזתם ללא קשר לגורמים חיצוניים. על גישה זאת נרחיב רבות בשלבים מאוחרים יותר. גישה זו מתבססת על התנהגות עבר על מנת לחזות את התנהגות העתיד.
- ב. **הגישה הפונדמנטליסטית** – מתרכזת בסיבות אשר יכולות לגרום לתנועה כזאת או אחרת בצמד מטבעות מסוים. אם נפרט, נאמר ששיטת מסחר זו מתבססת על גורמים כלכליים ופוליטיים אשר יכולים להשפיע על ערך מטבע מסוים ביחס למטבעות האחרים. גורמים כלכליים אשר יכולים להשפיע בין היתר על ערך מטבע מסוים ביחס לאחרים יכולים להיות:

צמיחת המשק המקומי, ריבית, אינפלציה, כמות מובטלים וכדומה.

גורמים פוליטיים ואחרים יכולים להיות:

הצהרות של שרי אוצר, נגידי בנקים או גורמים בעלי השפעה, שינוי מהותי כזה או אחר במבנה ממשלה, סופה/סערה קשה אשר יכולה לפגוע בכלכלת המדינה, אירוע טרור, מלחמה וכדומה.

אל לנו לנסות ולנבא כיצד פרמטר פונדמנטליסטי יוכל להשפיע על מטבע כזה או אחר. זה לא תפקידנו.

מסיבה זו גם הייתי מציע לכם לא לנסות ולהתעמק במשמעות של כל סוג הודעה והודעה. בשוק המט"ח אנו לא עוסקים בהערכות, אלא סוחרים על פי ההתנהגות והמחיר של צמד מטבעות בכל רגע נתון.

לעיתים, העלאת ריבית, למשל במדינה מסוימת, יכולה לגרום להתחזקות המטבע המקומי מול האחרים, ואילו העלאת הריבית במדינה אחרת תגרום בדיוק את ההפך. אין כאן כללים ברורים (לפחות לא לנו, הסוחרים היומיים) ולכן הגישה הטכנית, לעומת זאת, גורסת שיש להשאיר את ההערכות הנובעות מהודעות כאלו או אחרות בעולם, למומחים. ההשפעות על ערכי הצמידים בהתאם להערכות של מומחים כאלו ואחרים בהתאם לאירועים בעולם משפיעות בצורה מסוימת על הגרף של צמדי המטבעות וכאן הגישה הטכנית באה לידי ביטוי. גישה זו גורסת ודי בצדק שכל ההשפעות על מטבע מסוים משתקפות כבר בגרף שלו, הווה אומר שהגרף של המטבע כבר שקלל את ההודעות והגיב בהתאם, ועלינו כסוחרים לפעול רק על פי מה שאנו רואים על הגרף.

ובכל זאת כדאי לדעת שמירב בתי המסחר מפרסמים באתר שלהם טבלת הודעות יומית או שבועית.

בהמשך ספר זה נספק מספר הסברים למשמעות ההודעות. ישנן אין ספור הודעות במהלך שבוע אחד אשר "יוצאות" בזמנים מדויקים בארה"ב, יפן, אוסטרליה, איזור היורו, בריטניה ועוד. מרבית החברות מפרסמות בעיקר הודעות הנוגעות לאזורים אלו אשר השפעתם על מרבית המטבעות רבה.

באתר שלי אני מספק לינק לאתר אשר גם מנסה לספק תיאור של חשיבות ההודעה על פי צבעים (ראה בדף הבא).

ההודעות מחולקות למה שהיה, מה שמעריכים שיהיה ולבסוף התוצאה. כמו כן מצוינת השעה שבה אמורה ההודעה לצאת לעולם (די מדויק).